

Vem fan bryr sig

Vem bryr sig om kultur? Förutom de som har sin lön för att tycka och hobbyidealister som Stig Dagermansällskapet? Dimman ligger tät över samtidens ideologiska slagfält, och det hörs rop i tjockan. Inga hela meningar, bara enstaka ord: Tolerans! Ansvar! Öppenhet! Och vid sidan står en kulturarbetare med öppen mun och svingar en tårtspade. Lösryckta skärvor, men också mina ord här kommer att fara vilt fram och tillbaka, bli osammanhängande. En möjlighet till större klarhet är att omsorgsfullt karva ord i 20 år och ha ett tålmod som Friedrich Hayek. Hoppas det finns ett sådant verk i vardande.

Vad som överlever samtidens smak är det få, väldigt få, ibland ingen, som har en aning om. Det mesta går in i den kulturella graven dit åsiktsskit hivas. Det populära är ofta ett dödsstraff. Eller som en snittblomma, en blomma för stunden. Vi vet att den vissnar och vi gläds över den ändå. Men är det bra? Det är inte bra.

Konst. Kultur. Vermeer, sparsam som han var, trotsar tiden, Christo tygar in byggnader. Vem bryr sig? Dagens nyheter har anställda kulturtyckare: "Artister begär nattvandrare", Kultur? Kultur? Vad fan är kultur? Det vet ju alla som jobbar med kultur att det är en lätt fråga. Den går ju inte att besvara. Allt är kultur. Allt är konst. Som att låtsas att hoppa från Västerbron. Men allt som vill vara allt är inget. När allt är tillåtet går kejsaren utan kläder. Barn ser det men inte anställda kulturskräddare. För att kunna ha värdiga anspråk måste det finnas något att stå för. Och då är inte "allt är möjligt" ... varken möjligt, rätt eller önskansvärt. Skit är skit, oavsett färg. I slutändan idkar individer självförsvaret, försvarar nödigt tillkämpade revir, känner sig tvingade att försvara. Människans ömklighet blir så erbarmlig.

När man inte kan bidra med kärlek, så kan man bidra med tankar. När man inte kan bidra med tankar så kan man bidra med tankar om tankar, och när inte heller det går, så bidrar man med känslor om tankar. Och till slut så står man vid avgrunden och bidrar med känslor om känslor. Man tycker. Man kan bli journalist eller annan kulturarbetare. Ställföreträdande fågelholkar. Jag rapar och därför finns jag.

Detta är, som den som orkat läsa så här långt, en ganska sur uthäva. Men jag är inte klar.

I Sverige är USA dåligt, Hillary ok, Trump ett avskum, EU negativt, Brexit förskräckligt, och Putin och Ryssland är vi i alla överens om. Och Sverige är snart det enda land där tiggare finns i vartenda gathörn för "Fattigdom går inte att lagstifta bort." (varför svenska politiker förmår fungera så är ett ämne för många doktorsavhandlingar, och dessutom inom olika vetenskapsdiscipliner: sociologi, statsvetenskap, nationalekonomi, psykologi, psykiatri). Friggebo sjunger "We shall overcome" och vi andra bara undrar vem som styr och vad makten gör eller varför makten inte gör

Kultur och konsten att vara rätt. En konstnär tyckte från Nytorget brukade vara bra på. Där är de inlemmade i den stora strömmen, den som inte bryr sig om hemvist, bara att det följer med strömmen. Det är så skönt och sedan en frukost på delin.

Konsten att vara rätt. Det är lätt. Det är motsatsen till vad människor i allmänhet tycker. Små barn som ser på när vuxna män slickar låtsaspenisar på parad. Det är rätt, det är tolerant. Att tycka illa om det är intolerant. Ja, ni förstår hur litanian går. Ebba Busch Thor går i tåget – hon tror hon måste.

”Öppna era hjärtan!” Just det fann jag så väldigt intressant. Öppna era hjärtan. Hur kommer man ens på en sådan mening. ”Vi tar ansvar.” Andra länder måste också ta ansvar, framför allt Polen och Ungern och Slovenien och Tjeckien och Slovakien och ... och Malta och ... och du Peter Wolodarski, du som behandlar sanningen så vårdslöst att du faktiskt tror att du är god, det måste väl finnas fler länder vars självbestämmanderätt man måste ifrågasätta, som vi får tycka illa om? Utan dåligt samvete! För vi är ju rätt! Jadå, USA och Danmark i vart fall, och kanske Finland och Litauen, Latinamerika, Afrika, Asien. Vad blir kvar: Kanada (med där utvinner de ju olja), Singapore (men är det verkligen en demokrati?) och Nya Zeeland (men man kan undra om hur maorierna behandlas). Men Sverige är bra om det är rensat från ”svenska värderingar”, och framför allt om man undantar de som inte tycker samma sak som Peter och Dan Eliasson.

Vad säger kulturen och konsten? Saudiarabien tar inte mot några muslimer på flykt men vill finansiera 200 moskéer i Tyskland. Vad säger kulturen och konsten om vår tid? Om den har något att säga så är det inställsamt. ”Mitt jobb är att avslöja undertext”, men som Johan Falk säger ”Va faan”, vem är det Aase Berg vänder sig till? Men lägg ner, vem bryr sig. Och om den inte har något att säga så kan man andas, då finns det alltid ett hopp om att det kanske är vackert.

Vem bryr sig när kulturen tittar sig själv i spegeln och hittar ett sorts existensberättigande när ansiktet i spegeln nickar tillbaka. Lukten av medlöperi och självgodhet, lukten av lik. En ganska söt stank. Men, uppriktigt, vem fan bryr sig?